

ISMA
INFORMĀCIJAS
SISTĒMU
MENEDŽMĒNTA
ANNO 1994 AUGSTSKOLA

ISMA University of Applied Sciences

Scientific and pedagogical internship

**QUALITY IMPROVEMENT IN MEDICAL
EDUCATION OF UKRAINE AND EU**

December 19 – January 29, 2023

**Rīga, Latvia
2023**

CONTENTS

Scientific and pedagogical internship «Quality improvement in medical education of Ukraine and EU» : Internship proceedings (December 19 – January 29, 2023. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 64 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Romans Djakons – Dr.sc.ing., Professor, Academician, ISMA President.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

© ISMA University of Applied Sciences, 2023

Використання стандартизованого пацієнта при проведенні симуляційних занять зі студентами-медиками	Буринюк-Глов'як Х. П.	5
Особливості підготовки медичних та фармацевтичних кадрів у сучасній Україні	Власенко Н. О.	8
Вдосконалення методики проведення практичних навиків провідникової внутрішньоротової анестезії в рамках навчальної програми ДВНЗ	Гелей Н. І., Гелей В. М.	11
Інноваційна складова викладання студентам-медикам предмету «Гігієна та екологія»	Грачова Т. І.	14
Партисипативні підходи у навчанні лікарів-інтернів акушерів-гінекологів	Грек Л. П.	17
Пріоритетні елементи майстерності викладача в умовах дистанційної освіти у лікарів-інтернів	Дзюба Д. О.	20
Досвід підготовки лікарів-хірургів на кафедрі хірургії	Комарчук Є. В., Комарчук В. В.	25
Ефективність методу візуалізації в засвоєнні знань студентами медичного ЗВО	Кузнецова М. О.	28
Пріоритети сучасних технологій для покращення професійного розвитку та саморозвитку викладача медичного закладу вищої освіти	Кулецов О. В.	30
Дистанційне навчання у медичних закладах вищої освіти. Перспективи та недоліки	Лихович О. Д.	34
Щодо тенденцій розвитку сучасної медичної освіти в Україні	Ніколасенко-Камишова Т. П.	39

тактики ведення хворого, призначенням лікування, взаємодією лікарських препаратів, створювати умови для колективної дискусії, проводити відбір питань для контролю якості знань та навичок, проявляти творчість у підходах до навчання. Поряд з іншими видами навчального процесу велике значення набуває самостійна робота здобувачів освіти, пошук інформації чи проведення певних етапів практичної діяльності, що забезпечує безперервний професійний розвиток, самоудосконалення та конкурентоспроможність молодих фахівців [2]. Реформування в системі охорони здоров'я створює нові вимоги в системі медичної та фармацевтичної освіти, формування спеціалістів нового типу, які повинні досконало володіти своєю спеціальністю, мати навички комунікабельності, ділового спілкування, вміти адаптуватись до нових змін, розбиратись в питаннях страхування, економіки та юриспруденції.

Література:

1. Підготовка медичних кадрів у сучасних умовах реформи системи охорони здоров'я України. Тези доповідей навчально-методичної конференції м. Вінниця, 15 лютого 2017 року, 229 с.
2. Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу. Тези доповідей науково-методичної конференції з міжнародного участю. м. Яремче, 23 вересня 2022 року, 181 с.

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ ПРОВІДНИКОВОЇ ВНУТРІШНЬОРОТОВОЇ АНЕСТЕЗІЇ В РАМКАХ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДВНЗ

Гелей Н. І.

доктор філософії,

доцент кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гелей В. М.

кандидат медичних наук,

доцент кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» м. Ужгород, Україна

Актуальність теми. Більшість стоматологічних втручань супроводжується болем різної інтенсивності, тому знеболення при виконанні оперативних втручань є однією з найбільш актуальних тем в стоматології. Одним із ефективних методів місцевої ін'єкційної анестезії в хірургічній стоматології і щелепно-лицевій хірургії є провідникове внутрішньоротове знеболення. Завданням вищого медичного навчального закладу є досягнення максимального розвитку здібностей та можливостей усіх студентів. Нова система співпраці викладача з студентами вимагає нового підходу до ведення практичних занять.

Метою нашого дослідження стало підвищення рівня засвоєння студентами 3-го курсу практичних навичок провідникового знеболення з хірургічної стоматології.

Матеріали та методи дослідження. Нами розроблено навчальний комплекс, що включає практичні заняття, які спрямовані на підвищення ефективності засвоєння практичних навичок провідникової внутрішньоротової анестезії. Вдосконалення

практичних навичок проводились із студентами на базі «Університетської Стоматологічної поліклініки».

Результати дослідження та їх обговорення. Для кращого засвоєння теоретичного матеріалу на кожному практичному занятті для студентів 3-го курсу відбувався перегляд відеозаписів та мультимедійних доповнень, на яких були показані особливості проведення провідникового внутрішньоротового знеболення та пояснені основні аспекти дії анестетиків, методик провідникової анестезії в різних анатомічних зонах, перебіг ефекту знеболення та його клінічні прояви. Після теоретичної частини студенти закріплювали свої знання засвоєнням та відпрацюванням практичних навичок в клінічному залі під керівництвом викладача [1, 2, 3].

Кожний студент 3-го курсу має знати та володіти методами місцевого знеболення та їхніми загальними положеннями:

- необхідно знати цільовий пункт і топографо-анатомічні орієнтири, які дають можливість безпечно виконати провідникове внутрішньоротове знеболення;
- зріз голки повинен бути розташований скосом до поверхні кістки;
- під час проведення провідникової анестезії частина голки (0,5-1 см) завжди повинна залишатися ззовні;
- проведення аспіраційної проби;
- анестетик слід випускати повільно, щоб запобігти надмірному здавленню м'яких тканин;
- правильно оцінити клінічні прояви анестезії.

Результат успішного застосування провідникового внутрішньоротового знеболення саме у щелепно-лицевій ділянці зумовлений тим, що в ротовій порожнині є розпізнавальні пункти для точного визначення розташування нервів та їхніх гілок, які підлягають впливу анестетика. Успіх провідникового внутрішньоротового знеболення є в прямій залежності не тільки від концентрації анестетика та його властивостей, але й від техніки виконання знеболення [2, 4, 5].

Дотримуючись загального положення провідникової внутрішньоротової анестезії було проведено розподіл студентів між собою в кожній підгрупі 3-го курсу. В присутності викладача студенти один одному позначали місце уколу 1% спиртовим розчином брильянтового зеленого. Студенти в яких були відсутні прояви алергічної реакції до розчинів анестетиків проводили провідникову внутрішньоротову анестезію карпульним або одноразовим шприцом.

Після завершення практичних навичок студентами проводилася оцінка ефекту знеболення за суб'єктивними та об'єктивними клінічними показниками. У кінці заняття викладач із студентами проводили аналіз виконаних практичних навичок [1, 5, 6, 7].

Висновки. Засвоєння студентами практичних навичок дає можливість краще зрозуміти техніку виконання провідникової внутрішньоротової анестезії на верхню та нижню щелепу. Досконало знайоміши техніку провідникової анестезії майбутній стоматолог забезпечить безболісне і ефективне лікування своїм пацієнтам.

Література:

1. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. У 2 томах. Том 1: В.О. Маланчук, О.С. Воловар, І.Ю. Гарялукайте та ін. Київ «ЛЮГОС», 2011, 672 с. ISBN 978-966-171-381-8
2. Johnson TM, Badovinac R, Shaefer J. Teaching alternatives to the standard inferior alveolar nerve block in dental education: outcomes in clinical practice. *J Dent Educ.* 2007;71(9):1145–52.
3. Palti DG, Almeida CM, Rodrigues Ade C, Andreo JC, Lima JE. Anesthetic technique for inferior alveolar nerve block: a new approach. *J Appl Oral Sci.* 2011;19(1):11–5.
4. Milgrom P, Fiset L. Local anaesthetic adverse effects and other emergency problems in general dental practice. *Int Dent J.* 1986;36(2):71–6.
5. Haas DA. An update on local anesthetics in dentistry. *J Can Dent Assoc.* 2002;68(9):546–51.

6. Goldberg S, Reader A, Drum M, Nusstein J, Beck M. Comparison of the anesthetic efficacy of the conventional inferior alveolar, Gow-gates, and Vazirani-Akinosi techniques. *J Endod.* 2008;34(11):1306–11.
7. Plasschaert AJ, Holbrook WP, Delap E, Martinez C, Walmsley AD. Profile and competences for the European dentist. *European journal of dental education : official journal of the Association for Dental Education in Europe.* 2005; 9(3): 98–107.

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ВИКЛАДАННЯ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ ПРЕДМЕТУ «ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ»

Грачова Т. І.

кандидат медичних наук,

доцент кафедри гігієни та екології,

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Реформування освіти в Україні передбачає методологічну переорієнтацію навчального процесу з інформативної форми на індивідуально-диференційованій і особистісно-орієнтований підхід до навчання, підвищення якості та об'єктивності оцінювання навчальних досягнень кожного студента.

Сучасні державні стандарти освіти включають міждисциплінарний компетентнісний підхід, сприяють посиленню професійної та фундаментальної підготовки фахівців. Результати навчання в теперішній час визначаються як «набори компетенцій», що виражають, що саме студент буде знати, розуміти і буде здатний робити після завершення навчання [1]. За допомогою традиційних форм навчання багато компетенцій важко сформувати.

На кафедрі гігієни та екології Буковинського державного медичного університету застосовуються різноманітні сучасні методики розвитку клінічного мислення студентів під час проведення лекцій і практичних занять. Зокрема, імітаційні ділові (рольові) ігри, які є ефективними методами інтерактивного навчання [2, 3].

Ділова (рольова) гра служить дидактичним засобом розвитку професійного мислення, що виражається у здібності до аналізу клінічних ситуацій, постановки, вирішення та обґрунтування суб'єктивно нових професійних завдань для студентів.

Ділова гра дає можливість сформулювати у студентів мотивацію на навчання, оцінити рівень їх підготовки, активізувати самонавчання, розвинути індивідуальне професійне мислення, вміння аналізувати і прогнозувати [2, 3]. Рольові ігри ґрунтуються на конкретних ситуаціях з реального життя. Досвід використання рольових ігор у навчанні показує, що студенти, які пройшли таку школу, більш успішні у професійній діяльності [2].

Ділова гра, як метод навчання використовується на нашій кафедрі при вивченні студентами навчальної дисципліни «Гігієна та екологія» на практичних заняттях з теми «Харчові отруєння та їх профілактика». Студентами розглядається проблемна ситуація, наближена до реальних умов, як в гігієнічному, так і в клінічному аспекті. Вони знайомляться з обов'язками і тактикою поведінки лікарів різних спеціальностей (лікарів-гігієністів, лікарів-інфекціоністів, терапевтів тощо) при розслідуванні спалахів харчових отруєнь. Під час навчання студенти набувають соціальний досвід прийняття колективних та індивідуальних рішень.

У кінці гри викладач підводить підсумки, проводиться аналіз помилок, даються рекомендації. Крім того, після завершення ділової гри, студентам пропонувалося заповнити розроблену нами анкету, де вони могли висловити свою точку зору і прийняти участь в розробці рекомендацій щодо попередження спалаху харчового отруєння.

Об'єктом дослідження стали 47 студентів 3-го курсу зі спеціальності «Медичина» (освітній ступінь – магістр) серед яких ми провели